

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

**ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ
Για την κατάρτιση των Οργανισμών και των Εσωτερικών
Κανονισμών των Α.Ε.Ι.**

ΑΘΗΝΑ / ΙΟΥΝΙΟΣ 2013

Περιεχόμενα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ Για την κατάρτιση των Οργανισμών και των Εσωτερικών Κανονισμών των Α.Ε.Ι.....	1
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	3
EXECUTIVE SUMMARY.....	4
1. Εισαγωγή.....	7
2. Δομή και αντικείμενο τυπικού Οργανισμού ΑΕΙ.....	7
2.1 Δομή τυπικού Οργανισμού ΑΕΙ.....	7
2.2 Προσδιορισμός αντικειμένου κάθε Κεφαλαίου του τυπικού Οργανισμού ΑΕΙ.....	7
3. Δομή και αντικείμενο τυπικού Εσωτερικού Κανονισμού ΑΕΙ.....	15
3.1 Δομή τυπικού Εσωτερικού Κανονισμού ΑΕΙ.....	15
3.2 Προσδιορισμός αντικειμένου κάθε Κεφαλαίου τυπικού Εσωτερικού Κανονισμού ΑΕΙ.....	16
3.3 Δυνατότητα θέσπισης Εσωτερικού Κανονισμού κατά τμήματα.....	22
4. Στρατηγική / Μεθοδολογία διαμόρφωσης των Οργανισμών και των Εσωτερικών Κανονισμών των ΑΕΙ.....	22
4.1 Οργανισμός : Περιεχόμενο που προσιδιάζει να αντιμετωπισθεί με ενιαίο και συνολικό τρόπο για όλα τα ΑΕΙ.....	22
4.2 Εσωτερικός Κανονισμός : Περιεχόμενο που προσιδιάζει να αντιμετωπισθεί με ενιαίο και συνολικό τρόπο για όλα τα ΑΕΙ.....	24
4.3 Στρατηγική / Μεθοδολογία για την ενιαία σύνταξη του περιεχομένου των Οργανισμών των ΑΕΙ που προσιδιάζει να αντιμετωπισθεί ενιαία και συνολικά για όλα τα ΑΕΙ.....	24
4.4 Στρατηγική / Μεθοδολογία για την κατάρτιση του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού κάθε ΑΕΙ με την προϋπόθεση ότι έχει συνταχθεί το προσχέδιο Οργανισμού της προηγούμενης παραγράφου 4.3.....	32
4.5 Τελικά συμπεράσματα / εναλλακτικές στρατηγικές.....	35

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η 72^η Σύνοδος των Πρυτάνεων των Ελληνικών Πανεπιστημίων (Αθήνα, Πάντειο Πανεπιστήμιο, 5- 6 Απριλίου 2013) αποφάσισε την ανασύσταση της Επιτροπής για τη σύνταξη Οδηγιών και Κατευθύνσεων για το Κανονιστικό Πλαίσιο Διοίκησης των Πανεπιστημίων (Οργανισμός και Εσωτερικός Κανονισμός). Όρισε ως μέλη της Επιτροπής τους:

- Γιακουμάκης Εμμανουήλ (Πρόεδρος)
- Λιάλιου Δέσπω
- Παπλωματάς Επαμεινώνδας
- Κυπριανός Παντελής
- Αλεξανδροπούλου Ευγενία
- Κάτσιος Σταύρος

Η παρούσα έκθεση αποτελεί Εισήγηση της παραπάνω Επιτροπής προς την Σύνοδο των Πρυτάνεων.

EXECUTIVE SUMMARY

Η καλή λειτουργία των ΑΕΙ προϋποθέτει την ύπαρξη σύγχρονου Οργανογράμματος και Κανονισμού λειτουργίας. Τα δυο αυτά κανονιστικά κείμενα από κοινού θα συνδράμουν στην αποτελεσματική λειτουργία πολύπλοκων και σύνθετων οργανισμών όπως εκείνων των ΑΕΙ.

Με τους Νόμους 4009 / 2011, 4076 / 2012 και 4115 / 2013 έχει δημιουργηθεί ένα νέο πλαίσιο για τη διάρθρωση και τη διοίκηση των ΑΕΙ της χώρας. Από τις διατάξεις των νόμων αυτών προκύπτει ένα ιδιαίτερα απαιτητικό περιβάλλον ως προς το περιεχόμενο των νέων Οργανισμών και Κανονισμών των Ιδρυμάτων, δεδομένου ότι :

- ✓ Οι νέοι Οργανισμοί των ΑΕΙ δεν περιέχουν, όπως οι παλαιότεροι, μόνο διατάξεις που αφορούσαν την διάρθρωση, τις αρμοδιότητες και τις οργανικές θέσεις του διοικητικού προσωπικού των ιδρυμάτων, αλλά καλύπτουν όλα τα βασικά θέματα διοίκησης και οργάνωσης της ακαδημαϊκής τους λειτουργίας.
- ✓ Οι νέοι Οργανισμοί των ΑΕΙ που κυρώνονται με Προεδρικά Διατάγματα, εμπεριέχουν στοιχεία που άλλοτε ήταν αντικείμενο κανονιστικών διατάξεων που ρυθμιζόντουσαν σε επίπεδο Εσωτερικού Κανονισμού των ιδρυμάτων

Η αρμοδιότητα για την σύνταξη του Οργανισμού και του Κανονισμού ανήκει στον Πρύτανη κάθε ΑΕΙ. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία η έκδοση αυτών των νομοθετημάτων θα πρέπει να γίνει το συντομότερο δυνατόν.

Η σύνοδος των Πρυτάνεων, αντιλαμβανομένη αφενός τη σημασία των δυο αυτών κειμένων και αφετέρου την ανάγκη επίσπευσης της έκδοσης τους, θεώρησε χρήσιμο να συγκροτήσει επιτροπή που θα εισηγηθεί στην σύνοδο οδηγίες για την σύνταξη του κανονιστικού πλαισίου διοίκησης των ΑΕΙ.

Η Επιτροπή αφού μελέτησε την ισχύουσα νομοθεσία κατέληξε στα παρακάτω:

Α. Ποια είναι η δομή και το αντικείμενο του Οργανισμού.

Από την επεξεργασία των διατάξεων της νέας νομοθεσίας προκύπτει ότι το περιεχόμενο ενός τυπικού Οργανισμού ΑΕΙ μπορεί να διαταχθεί σύμφωνα με την παρακάτω δομή :

- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α : ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β : ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ : ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ : ΣΠΟΥΔΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε : ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

- ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ : Η ΦΟΙΤΗΣΗ ΣΤΟ ΙΔΡΥΜΑ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ : ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η : ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ : ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ

Β. Ποια είναι η δομή και το αντικείμενο του Κανονισμού

Από την επεξεργασία των διατάξεων της νέας νομοθεσίας προκύπτει ότι το περιεχόμενο ενός τυπικού Εσωτερικού Κανονισμού ΑΕΙ μπορεί να διαταχθεί σύμφωνα με την παρακάτω δομή :

- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α : ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β : ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ : ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ : ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε : ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΟΥ / ΕΘΙΜΟΤΥΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ : ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ : ΚΑΝΟΝΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ, ΚΛΙΝΙΚΩΝ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η : ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Γ. Ποια είναι η ενδεικνύομενη διαδικασία για την σύνταξη των δυο παραπάνω κειμένων.

Από την ανάλυση του αντικειμένου του τυπικού Οργανισμού ΑΕΙ όπως προκύπτει από την ανωτέρω νομοθεσία, έχουν εντοπισθεί σημεία του Οργανισμού τα οποία θα ήταν δυνατόν να διατυπωθούν ή να αποφασισθούν με ενιαίο πρότυπο τρόπο για όλα τα ΑΕΙ. Η ενιαία αυτή διατύπωση ή απόφαση θα βοηθούσε στην επιτάχυνση της κατάρτισης των Οργανισμών όλων των ΑΕΙ και θα μείωνε το

κόστος κατάρτισης. Η παραγωγή ενός τέτοιου πρότυπου κειμένου με τα σημεία αυτά του Οργανισμού δεν θα δεσμεύει βέβαια το κάθε ΑΕΙ στην κατάρτιση του Οργανισμού του.

Η σύνταξη ενός προσχεδίου των Κεφαλαίων του τυπικού Οργανισμού με όσα αντικείμενά τους προσιδιάζει να αντιμετωπισθούν με ενιαίο τρόπο από όλα τα ΑΕΙ θα γίνει από Ομάδα Εργασίας από μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας. Η Ομάδα Εργασίας θα αναλάβει την σύνταξη του Προσχεδίου Οργανισμού **με την υποστήριξη εξωτερικών Συμβούλων**, αν κριθεί αναγκαίο, στους οποίους θα ανατεθεί το έργο της διατύπωσης προτάσεων για το περιεχόμενο του **Προσχεδίου Οργανισμού**. Τονίζεται ιδιαίτερα ότι το αναφερόμενο Προσχέδιο Οργανισμού δεν αποτελεί σχέδιο προτύπου Οργανισμού αλλά περιλαμβάνει την διατύπωση ανά Κεφάλαιο του Οργανισμού όσων αντικειμένων του Οργανισμού εκτιμάται ότι μπορούν να διατυπωθούν με ενιαίο τρόπο για όλα τα Ιδρύματα. Την διαδικασία σύνταξης του Προσχεδίου Οργανισμού θα αναλάβει **Επιτροπή Παρακολούθησης** που θα συγκροτήσει η Σύνοδος των Πρυτάνεων και το πιθανό κόστος των εξωτερικών Συμβούλων θα εξευρεθεί με την συνδρομή όλων των ΑΕΙ.

Μετά την σύνταξη του προσχεδίου Οργανισμού, κάθε ΑΕΙ μπορεί να προχωρήσει στην σύνταξη του δικού του Οργανισμού και Εσωτερικού Κανονισμού σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητές του.

Η σύνταξη του Οργανισμού κάθε ΑΕΙ είναι λογικό να προηγείται της σύνταξης του Εσωτερικού Κανονισμού του, ή να συνταχθεί παράλληλα με τον Οργανισμό, δεδομένου ότι ο Κανονισμός βασίζεται σε πολλά σημεία σε διατάξεις του Οργανισμού. Επειδή όμως η έκδοση του Οργανισμού θα είναι χρονοβόρος διαδικασία και επειδή αφενός η διαδικασία έγκρισης και αναθεώρησης του Εσωτερικού Κανονισμού εξαρτάται βασικά από τα όργανα διοίκησης του κάθε ιδρύματος και αφετέρου ο Εσωτερικός Κανονισμός περιέχει διατάξεις αναγκαίες για την καθημερινή λειτουργία των ιδρυμάτων, εναπόκειται στην διοίκηση του κάθε ιδρύματος η άμεση προώθηση της κατάρτισης του Εσωτερικού Κανονισμού (κατά τμήματα ή όχι) και η στη συνέχεια επικαιροποίηση / αναθεώρησή του μετά την έγκριση του Οργανισμού.

1. Εισαγωγή

Σκοπός της παρούσας Έκθεσης είναι ο προσδιορισμός **βασικών στοιχείων του επιχειρησιακού σχεδιασμού** για την κατάρτιση των Οργανισμών και Εσωτερικών Κανονισμών των ΑΕΙ, σύμφωνα προς τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας και ειδικότερα :

- Της δομής και του αντικειμένου ενός τυπικού Οργανισμού ΑΕΙ.
- Της δομής και του αντικειμένου ενός τυπικού Εσωτερικού Κανονισμού ΑΕΙ.
- Της ακολουθητέας στρατηγικής / μεθοδολογίας για την κατάρτιση των Οργανισμών και των Εσωτερικών Κανονισμών των επιμέρους ΑΕΙ.

2. Δομή και αντικείμενο τυπικού Οργανισμού ΑΕΙ

2.1 Δομή τυπικού Οργανισμού ΑΕΙ

Από την επεξεργασία των διατάξεων της νέας νομοθεσίας προκύπτει ότι το περιεχόμενο ενός τυπικού Οργανισμού ΑΕΙ μπορεί να διαταχθεί σύμφωνα με την παρακάτω δομή :

- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α : ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β : ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ : ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ : ΣΠΟΥΔΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε : ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ : Η ΦΟΙΤΗΣΗ ΣΤΟ ΙΔΡΥΜΑ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ : ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η : ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ : ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ

2.2 Προσδιορισμός αντικειμένου κάθε Κεφαλαίου του τυπικού Οργανισμού ΑΕΙ

Στη συνέχεια και για κάθε Κεφάλαιο διατυπώνεται η θεματολογία του περιεχομένου του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α : ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Στο Κεφάλαιο Α διατυπώνονται η Αποστολή, οι επιμέρους στόχοι και οι ειδικότερες γενικές αρχές και αξίες επί των οποίων βασίζεται η λειτουργία του ιδρύματος.

Συγχρόνως χρήσιμο είναι, χωρίς να επιβάλλεται από κάποια κανονιστική διάταξη, να γίνεται αναφορά στο Κεφάλαιο αυτό για την κατανομή της ύλης του Οργανισμού σε επιμέρους κεφάλαια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β : ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

Στο Κεφάλαιο Β διατυπώνονται :

- Η διάρθρωση της ακαδημαϊκής λειτουργίας του Ιδρύματος σε συγκεκριμένες Σχολές και σε συγκεκριμένα Τμήματα ανά Σχολή.
- Ο προσδιορισμός των εργαστηρίων, κλινικών και μουσείων του Ιδρύματος και η υπαγωγή τους σε Σχολές και Τμήματα Σχολών.
- Η ίδρυση Σχολής Δια Βίου Μάθησης (προαιρετικά για κάθε ίδρυμα).
- Η αναφορά των νομοθετικών διατάξεων (άρθρο 7, παρ. 6 του Ν. 4009 / 2011 όπως ισχύει) που ορίζουν την διαδικασία ίδρυσης, συγχώνευσης, κατάτμησης, μετονομασίας και κατάργησης Σχολών ή Τμημάτων.
- Η αναφορά των νομοθετικών διατάξεων (προ της νέας νομοθεσίας) που ορίζουν τη διαδικασία ίδρυσης, συγχώνευσης, κατάτμησης, μετονομασίας και κατάργησης Τομέων Τμημάτων.
- Η διαδικασία ίδρυσης, μετονομασίας, συγχώνευσης ή κατάργησης εργαστηρίων, κλινικών και μουσείων του Ιδρύματος και η διαδικασία καθορισμού των εσωτερικών τους κανονισμών.
- Η αναφορά της γενικής διάρθρωσης των διοικητικών υπηρεσιών του Ιδρύματος (παραπομπή στο Κεφάλαιο Ζ, γενική υπαγωγή των διοικητικών υπηρεσιών στον Γενικό Γραμματέα του Ιδρύματος).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ : ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Στο κεφάλαιο Γ διατυπώνονται:

- Η αναφορά των **Οργάνων Διοίκησης του Ιδρύματος** (Συμβούλιο, Πρύτανης, Σύγκλητος).
- Η τυπική σύνθεση, η θητεία, τα προσόντα των μελών και η γενική διαδικασία εκλογής των μελών περιλαμβανομένου των Προέδρου και του Αναπληρωτή Προέδρου του Συμβουλίου.
- Οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου του Ιδρύματος.
- Οι κανόνες λειτουργίας του Συμβουλίου του Ιδρύματος (τρόπος λειτουργίας και διεξαγωγής των εργασιών του Συμβουλίου κλπ).
- Τα προσόντα, ο τρόπος και η γενική διαδικασία εκλογής του Πρύτανη.

- Η θητεία του Πρύτανη και ο τρόπος ορισμού Αναπληρωτών Πρύτανη και των αρμοδιοτήτων τους.
- Οι αρμοδιότητες του Πρύτανη του Ιδρύματος.
- Η σύνθεση, ο αριθμός και ο τρόπος ορισμού των μελών της Συγκλήτου του Ιδρύματος.
- Οι αρμοδιότητες της Συγκλήτου.
- Οι κανόνες λειτουργίας της Συγκλήτου (τρόπος λειτουργίας και διεξαγωγής των εργασιών της Συγκλήτου κλπ).
- Η αναφορά των **Οργάνων Διοίκησης κάθε Σχολής του Ιδρύματος** (Κοσμητορας, Κοσμητεία, Γενική Συνέλευση).
- Τα προσόντα, η θητεία και η διαδικασία εκλογής του Κοσμητορα.
- Οι αρμοδιότητες του Κοσμητορα.
- Η σύνθεση της Κοσμητείας.
- Οι αρμοδιότητες της Κοσμητείας.
- Οι κανόνες λειτουργίας της Κοσμητείας (τρόπος λειτουργίας και διεξαγωγής των εργασιών της Κοσμητείας κλπ).
- Η αναφορά των **Οργάνων Διοίκησης κάθε Τμήματος Σχολής του Ιδρύματος** (Πρόεδρος Τμήματος, Συνέλευση Τμήματος, Διευθυντής Τομέα, Γενική Συνέλευση Τομέα).
- Ο τρόπος εκλογής και αναπλήρωσης και η θητεία του Προέδρου Τμήματος.
- Οι αρμοδιότητες του Προέδρου Τμήματος.
- Η σύνθεση και ο τρόπος ορισμού των μελών της Συνέλευσης Τμήματος.
- Οι αρμοδιότητες της Συνέλευσης Τμήματος.
- Οι κανόνες λειτουργίας της Συνέλευσης Τμήματος (τρόπος λειτουργίας και διεξαγωγής των εργασιών της Συνέλευσης κλπ).
- Ο τρόπος εκλογής και αναπλήρωσης και η θητεία του Διευθυντή Τομέα Τμήματος.
- Οι αρμοδιότητες του Διευθυντή Τομέα Τμήματος.
- Η σύνθεση και ο τρόπος ορισμού των μελών της Γενικής Συνέλευσης Τομέα Τμήματος.
- Οι αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης Τομέα Τμήματος.
- Οι κανόνες λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης Τομέα Τμήματος (τρόπος λειτουργίας και διεξαγωγής των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης Τομέα κλπ).
- Η αναφορά των λοιπών **συλλογικών Οργάνων και Επιτροπών** που προβλέπονται για την εύρυθμη λειτουργία του Ιδρύματος (διάφορες Επιτροπές και Συμβούλια, περιλαμβανομένων και μονάδων για την υποστήριξη των φοιτητών).
- Η σύνθεση των επιμέρους συλλογικών οργάνων και επιτροπών και ο τρόπος ορισμού των μελών τους.
- Οι αρμοδιότητες των επιμέρους συλλογικών οργάνων και επιτροπών.
- Οι κανόνες λειτουργίας των επιμέρους συλλογικών οργάνων και επιτροπών (τρόπος λειτουργίας και διεξαγωγής των εργασιών τους κλπ).
- Η διαδικασία ορισμού και ανάδειξης εκπροσώπων των καθηγητών, των φοιτητών και κάθε είδους προσωπικού στα συλλογικά όργανα του ιδρύματος.
- Οι όροι και οι διαδικασίες εκλογής των διευθυντών των **εργαστηρίων, κλινικών και μουσείων** και τα λοιπά θέματα οργάνωσης και λειτουργίας τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ : ΣΠΟΥΔΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ

Στο κεφάλαιο Δ διατυπώνονται:

- Η διάρθρωση των σπουδών του Ιδρύματος σε πρώτο κύκλο σπουδών (προπτυχιακές σπουδές), δεύτερο κύκλο σπουδών (μεταπτυχιακές σπουδές) και τρίτο κύκλο σπουδών (διδακτορικές σπουδές).
- Οι όροι και προϋποθέσεις εφαρμογής μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στους επιμέρους κύκλους σπουδών.
- Οι τιμητικοί τίτλοι που απονέμονται από το Ίδρυμα.
- Η δυνατότητα, οι όροι και η διαδικασία κατάταξης πτυχιούχων ΑΕΙ και ανωτέρων σχολών διετούς και υπερδιετούς κύκλου σπουδών σε προγράμματα σπουδών (Τμήματα) του Ιδρύματος και, προκειμένου για την κατάταξη πτυχιούχων ΑΕΙ, η διαδικασία αναγνώρισης πιστωτικών μονάδων.
- Οι αρχές οργάνωσης προγραμμάτων σπουδών συνεργασίας μεταξύ ΑΕΙ περιλαμβανομένων των όρων, των προϋποθέσεων και της διαδικασίας συμμετοχής του Ιδρύματος στα προγράμματα αυτά καθώς και των οργάνων του Ιδρύματος που έχουν την αρμοδιότητα έγκρισης και εποπτείας των προγραμμάτων αυτών.
- Οι αρχές οργάνωσης προγραμμάτων σπουδών συνεργασίας με ΑΕΙ της αλλοδαπής περιλαμβανομένων των όρων, των προϋποθέσεων και της διαδικασίας συμμετοχής του Ιδρύματος στα προγράμματα αυτά καθώς και των οργάνων του Ιδρύματος που έχουν την αρμοδιότητα έγκρισης και εποπτείας των προγραμμάτων αυτών.
- Οι αρχές οργάνωσης προγραμμάτων σπουδών συνεργασίας με ΑΕΙ της αλλοδαπής περιλαμβανομένων των όρων, των προϋποθέσεων και της διαδικασίας συμμετοχής του Ιδρύματος στα προγράμματα αυτά καθώς και των οργάνων του Ιδρύματος που έχουν την αρμοδιότητα έγκρισης και εποπτείας των προγραμμάτων αυτών.
- Οι αρχές οργάνωσης προγραμμάτων σπουδών δευτέρου και τρίτου κύκλου (για τα Πανεπιστήμια) και δευτέρου κύκλου (για τα ΤΕΙ) σε συνεργασία με ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα της αλλοδαπής ή με αντίστοιχα ιδρύματα της ημεδαπής που υπάγονται στο δημόσιο τομέα, περιλαμβανομένων των όρων, των προϋποθέσεων και της διαδικασίας συμμετοχής του Ιδρύματος στα προγράμματα αυτά καθώς και των οργάνων του Ιδρύματος που έχουν την αρμοδιότητα έγκρισης και εποπτείας των προγραμμάτων αυτών.
- Οι αρχές οργάνωσης προγραμμάτων σπουδών **σε ξένη γλώσσα** (προαιρετική για κάθε ίδρυμα). Η πρόβλεψη της οργάνωσης προγραμμάτων διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς φοιτητές ή ξένης γλώσσας για Έλληνες φοιτητές και η ρύθμιση των σχετικών θεμάτων (όπως οι υπηρεσίες που παρέχουν τα προγράμματα αυτά ο τρόπος λειτουργίας τους, και τα καθήκοντα και οι κάθε είδους υποχρεώσεις των φοιτητών).
- Οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις για την ίδρυση, τη λειτουργία και την πλήρωση των «επώνυμων εδρών».

- Οι ειδικότερες βασικές αρχές οργάνωσης και λειτουργίας των προγραμμάτων **προπτυχιακών σπουδών**, ο τρόπος αξιολόγησης του διδακτικού έργου των καθηγητών από τους φοιτητές, οι μέθοδοι αξιολόγησης της προόδου των φοιτητών, οι απαραίτητες πιστωτικές μονάδες για την απονομή τίτλου σπουδών, η αλληλεξάρτηση των μαθημάτων, ο τρόπος αναπλήρωσής τους και η δυνατότητα οργάνωσης και λειτουργίας θερινών εξαμήνων για ταχύρρυθμη διδασκαλία ύλης εξαμήνου. Στο πλαίσιο των βασικών αρχών οργάνωσης και λειτουργίας ορίζονται και τα εξής :
  - Οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία για την μερική φοίτηση φοιτητών που εργάζονται τουλάχιστον 20 ώρες την εβδομάδα.
  - Οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία διευκόλυνσης της φοίτησης των φοιτητών με αναπηρία.
  - Η διαδικασία διαπίστωσης της διακοπής της φοίτησης, τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση, ο μέγιστος χρόνος της διακοπής και η δυνατότητα της κατ' εξαίρεση υπέρβασης του χρόνου αυτού.
  - Ο αριθμός των εβδομάδων για τη διενέργεια των εξετάσεων.
  - Ο καθορισμός του μέγιστου αριθμού επαναλήψεων της εξέτασης φοιτητή σε ένα μάθημα και ο καθορισμός των όρων και των προϋποθέσεων συνέχισης της φοίτησης φοιτητή που απέτυχε σε ένα μάθημα μετά την αρνητική ολοκλήρωση της σχετικής θεσμοθετημένης διαδικασίας.
  - Οι ξένες γλώσσες που απαιτούνται για την απονομή του τίτλου σπουδών πρώτου κύκλου, ο αριθμός των μαθημάτων, το επίπεδο εκμάθησής τους, και ο τρόπος απόδειξης της γνώσης της ξένης γλώσσας ή των ξένων γλωσσών.
  - Η (προαιρετική) πρόβλεψη της δυνατότητας προσωρινής μετακίνησης ενός φοιτητή από ένα ΑΕΙ σε άλλο της ημεδαπής, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το ένα ακαδημαϊκό έτος, η διαδικασία αναγνώρισης πιστωτικών μονάδων και η ρύθμιση των λοιπών σχετικών θεμάτων.
  - Η ρύθμιση των όρων και των προϋποθέσεων αναγνώρισης πιστωτικών μονάδων από το ΑΕΙ υποδοχής καθώς και η διατήρηση όσων φοιτητικών παροχών μπορούν να μεταφερθούν σε ίδρυμα υποδοχής της αλλοδαπής.
- Η (προαιρετική για κάθε ίδρυμα) οργάνωση προγραμμάτων σύντομου κύκλου σπουδών (προϋποθέσεις, όροι και διαδικασία εισαγωγής υποψηφίων).
- Οι ειδικότερες βασικές αρχές οργάνωσης και λειτουργίας των προγραμμάτων **μεταπτυχιακών σπουδών**, ο τρόπος αξιολόγησης του διδακτικού έργου των καθηγητών από τους φοιτητές, οι μέθοδοι αξιολόγησης της προόδου των φοιτητών, οι απαραίτητες πιστωτικές μονάδες για την απονομή τίτλου σπουδών, η αλληλεξάρτηση των μαθημάτων, ο τρόπος αναπλήρωσής τους και η δυνατότητα οργάνωσης και λειτουργίας θερινών εξαμήνων για ταχύρρυθμη διδασκαλία ύλης εξαμήνου. Στο πλαίσιο των βασικών αρχών οργάνωσης και λειτουργίας ορίζονται και ζητήματα ανάλογα με όσα ρυθμίζονται για τα προγράμματα των προπτυχιακών σπουδών, καθώς και τα εξής :

- Στα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών ενός ιδρύματος μπορούν να περιλαμβάνονται, με την αναγνώριση των αντίστοιχων πιστωτικών μονάδων, και μαθήματα που παρέχονται από προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών άλλων ιδρυμάτων (Μεταξύ των δύο ιδρυμάτων καταρτίζεται ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας).
- Οι ειδικότερες βασικές αρχές οργάνωσης και λειτουργίας των προγραμμάτων **διδασκαλικών σπουδών** του Ιδρύματος (πιστωτικές μονάδες, διδασκαλική διατριβή, έτη για την απονομή διδασκαλικού διπλώματος κλπ). Στο πλαίσιο των βασικών αρχών οργάνωσης και λειτουργίας ορίζονται και τα εξής :
  - Τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδασκόντων.
  - Θέματα που σχετίζονται με την αξιολόγηση της διατριβής (όπως η διαδικασία της δημόσιας υποστήριξης ή οι τυχόν προαπαιτούμενες δημοσιεύσεις).
- Οι ειδικότερες βασικές αρχές οργάνωσης και λειτουργίας των προγραμμάτων σπουδών **Δια Βίου Μάθησης**. Στο πλαίσιο των βασικών αρχών οργάνωσης και λειτουργίας ορίζονται και τα εξής :
  - Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την έγκριση των προγραμμάτων σπουδών Δια Βίου Μάθησης οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας τους, τα όργανα διοίκησής τους, οι όροι και η διαδικασία ορισμού τους, καθώς και ο τρόπος εισαγωγής των σπουδαστών σε αυτά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε : ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

Στο κεφάλαιο Ε διατυπώνονται:

- Οι διατάξεις που αφορούν ιδίως το έργο, τις θέσεις, τη διάκριση σε κατηγορίες, τα προσόντα εκλογής, την εκλογή, την εξέλιξη, τον διορισμό, την αξιολόγηση, τα ασυμβίβαστα, την παράλληλη απασχόληση και τις άδειες των Καθηγητών του Ιδρύματος. Στο πλαίσιο των διατάξεων αυτών ορίζονται και τα εξής:
  - Τα ειδικά προσόντα και οι προϋποθέσεις επιλογής και εξέλιξης των καθηγητών του Ιδρύματος.
  - Η διαδικασία προκήρυξης θέσεων, επιλογής και διορισμού των καθηγητών του Ιδρύματος.
  - Τα κωλύματα συμμετοχής καθηγητών σε συλλογικά όργανα και σε ερευνητικά ή άλλα προγράμματα.
  - Οι όροι, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος επιβράβευσης των καθηγητών για την ενίσχυση του ερευνητικού, εκπαιδευτικού και εν γένει επιστημονικού τους έργου.
  - Η πρόβλεψη καταβολής πρόσθετων παροχών, από ίδιους πόρους των ιδρυμάτων, σε καθηγητές που διακρίνονται για τις ερευνητικές ή εκπαιδευτικές τους επιδόσεις ή σε νεοδιοριζόμενους καθηγητές ή για την

- προσέλκυση καθηγητών από ΑΕΙ της αλλοδαπής, καθώς και τα σχετικά κριτήρια.
- Τα κριτήρια απονομής των τίτλων του Επίτιμου Διδάκτορα, του Ομότιμου και του Επίτιμου Καθηγητή.
  - Οι διατάξεις που αφορούν γενικά θέματα του λοιπού προσωπικού του Ιδρύματος (προσωπικό ειδικών κατηγοριών διδακτικού και εργαστηριακού προσωπικού και διοικητικό προσωπικό). Στο πλαίσιο των διατάξεων αυτών ορίζονται και τα εξής:
    - Τα καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΠ) και του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ) του Ιδρύματος.
  - Τα θέματα επιμόρφωσης και μετεκπαίδευσης του πάσης φύσεως προσωπικού του Ιδρύματος.
  - Η σύσταση και κατάργηση θέσεων εκπαιδευτικού προσωπικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ : Η ΦΟΙΤΗΣΗ ΣΤΟ ΙΔΡΥΜΑ

Στο κεφάλαιο ΣΤ διατυπώνονται:

- Τα καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις των φοιτητών του Ιδρύματος.
- Οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη συνέχιση της φοίτησης μετά το πέρας του κανονικού χρόνου φοίτησης.
- Τα θέματα που σχετίζονται με τις οργανώσεις των φοιτητών, την ανάδειξη των οργάνων τους και την εκλογή των εκπροσώπων τους σε συλλογικά όργανα του Ιδρύματος.
- Οι κοινωνικές παροχές προς τους φοιτητές.
- Οι ειδικότεροι όροι χορήγησης σε φοιτητές βραβείων και υποτροφιών με κριτήριο την επίδοσή τους στις σπουδές και την ατομική ή την οικογενειακή τους κατάσταση.
- Η έκταση και οι προϋποθέσεις χορήγησης ανταποδοτικών υποτροφιών σε φοιτητές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ : ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Στο Κεφάλαιο Ζ διατυπώνονται:

- Η Οργανωτική δομή των διοικητικών υπηρεσιών του Ιδρύματος.
- Οι αρμοδιότητες των επιμέρους διοικητικών υπηρεσιών του Ιδρύματος.

- Ο προσδιορισμός της μονάδος των διοικητικών υπηρεσιών που θα είναι αρμόδια για την διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Συμβουλίου του Ιδρύματος.
- Τα ειδικά προσόντα, ο τρόπος και η διαδικασία επιλογής του Γραμματέα του Ιδρύματος καθώς και οι αρμοδιότητές του.
- Η σύσταση τεχνικού συμβουλίου και τεχνικής υπηρεσίας και τα θέματα που αφορούν τη διοίκηση, τη διάρθρωση και τη λειτουργία τους.
- Τη σύσταση οικονομικού συμβουλίου και νομικής υπηρεσίας.
- Η περαιτέρω διοικητική ανάπτυξη της κεντρικής βιβλιοθήκης του Ιδρύματος σε παραρτήματα σε επίπεδο σχολής.
- Η σύσταση των θέσεων διοικητικού προσωπικού κάθε κατηγορίας και κλάδου ειδικότητας.
- Τα προσόντα των προϊσταμένων των επιμέρους οργανικών μονάδων των διοικητικών υπηρεσιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η : ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Σύμφωνα και με το άρθρο 5 παρ. ιε) του Ν. 4009 / 2011, στο Κεφάλαιο Η καθορίζονται τα ζητήματα που αφορούν τα πειθαρχικά παραπτώματα, τις ποινές καθώς και τα όργανα που είναι αρμόδια για τον έλεγχο της τήρησης των θεσπισμένων κανόνων από τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, πλην των καθηγητών και του διοικητικού προσωπικού, οι αρμοδιότητές τους και η σχετική διαδικασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ : ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ

Στο Κεφάλαιο Θ διατυπώνονται:

- Οι κανόνες δεοντολογίας όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας του Ιδρύματος.
- Τα όργανα ελέγχου της τήρησης των ανωτέρω κανόνων δεοντολογίας και οι αρμοδιότητές τους.
- Τα αποτελέσματα από την τυχόν διαπίστωση τη μη τήρησης των κανόνων δεοντολογίας.
- Οι κανόνες δημοσιότητας και διαφάνειας και οι αντίστοιχες υποχρεώσεις που αναλαμβάνει το Ίδρυμα.
- Οι κανόνες και κατευθύνσεις που ακολουθεί το Ίδρυμα για τη διασφάλιση και τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου του, καθώς και των υπηρεσιών του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ

Στο Κεφάλαιο Ι διατυπώνονται:

- Η διαδικασία κατάρτισης, καθώς και οι προϋποθέσεις και η διαδικασία πρότασης αναθεώρησης των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού που προβλέπονται στο άρθρο 62 του Ν. 4009 / 2011.
- Η διαδικασία κατάρτισης και έγκρισης του ετήσιου απολογισμού της εκτέλεσης των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού.
- Η διαδικασία για την προστασία και ασφάλεια του προσωπικού και της περιουσίας του ιδρύματος.
- Θέματα που σχετίζονται με την υποστήριξη των φοιτητών και όλου του προσωπικού του ιδρύματος με αναπηρία.
- Η δυνατότητα του ΑΕΙ να συνάπτει συμβάσεις μίσθωσης μεταφορικών μέσων για τη μεταφορά των φοιτητών, συμβάσεις καθαριότητας, φύλαξης και συντήρησης των εγκαταστάσεών τους και κάθε άλλο θέμα που συναρτάται με τις ειδικότερες ανάγκες κάθε ιδρύματος.

3. Δομή και αντικείμενο τυπικού Εσωτερικού Κανονισμού ΑΕΙ

3.1 Δομή τυπικού Εσωτερικού Κανονισμού ΑΕΙ

Από την επεξεργασία των διατάξεων της νέας νομοθεσίας προκύπτει ότι το περιεχόμενο ενός τυπικού Εσωτερικού Κανονισμού ΑΕΙ μπορεί να διαταχθεί σύμφωνα με την παρακάτω δομή :

- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α : ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β : ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ : ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ : ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε : ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΟΥ / ΕΘΙΜΟΤΥΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ : ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ : ΚΑΝΟΝΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ, ΚΛΙΝΙΚΩΝ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η : ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

3.2 Προσδιορισμός αντικειμένου κάθε Κεφαλαίου τυπικού Εσωτερικού Κανονισμού ΑΕΙ.

Στη συνέχεια και για κάθε Κεφάλαιο της δομής ενός τυπικού Εσωτερικού Κανονισμού ΑΕΙ διατυπώνεται η θεματολογία του περιεχομένου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α : ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Στο Κεφάλαιο Α διατυπώνονται ως εισαγωγή του συνολικού Εσωτερικού Κανονισμού:

- Ο σκοπός κατάρτισης του Εσωτερικού Κανονισμού που σε γενικές γραμμές είναι (α) η αναλυτική παράθεση των παρεχομένων σπουδών και των διαδικασιών που σχετίζονται με την παροχή αυτή, (β) η αποσαφήνιση όλων εκείνων των αναλυτικότερων στοιχείων και διαδικασιών λειτουργίας του ΑΕΙ που δεν αναγράφονται στον Οργανισμό, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη νέα νομοθεσία.
- Η κατανομή της ύλης του Εσωτερικού Κανονισμού σε επιμέρους κεφάλαια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β : ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Στο Κεφάλαιο Β διατυπώνονται:

- **Ο Οδηγός των προγραμμάτων προπτυχιακών σπουδών** του Ιδρύματος. Στο πλαίσιο του Οδηγού αυτού καθορίζονται ιδίως :
  - Οι Σχολές και τα προγραμμάτων προπτυχιακών σπουδών που παρέχει το Ίδρυμα.
  - Η οργάνωση των προγραμμάτων σπουδών (περιλαμβανομένης της θέσπισης Τομέων ανά Τμήμα Σχολής).
  - Οι ειδικότεροι τύποι τίτλων σπουδών ανά σχολή και πρόγραμμα σπουδών (Τμήμα Σχολής).
  - Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία της κατ' έτος αναθεώρησης επιμέρους πτυχών του περιεχομένου κάθε προγράμματος σπουδών.
  - Ανά πρόγραμμα σπουδών ορίζονται :
    - ✓ Οι τίτλοι των υποχρεωτικών, των κατ' επιλογή υποχρεωτικών και των προαιρετικών μαθημάτων, το περιεχόμενό τους και οι εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, στις οποίες περιλαμβάνεται το κάθε μορφής επιτελούμενο εκπαιδευτικό έργο.
    - ✓ Η χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση των μαθημάτων.
    - ✓ Τα προσόντα και οι ειδικότητες του εκπαιδευτικού προσωπικού που απαιτούνται για την εφαρμογή και την επίτευξη των μαθησιακών στόχων του προγράμματος.

- ✓ Τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που αποκτώνται από το σύνολο του προγράμματος σπουδών καθώς και από κάθε επιμέρους μάθημα ή εκπαιδευτική δραστηριότητα ή πρακτική άσκηση που περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα.
  - ✓ Οι πιστωτικές μονάδες σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Φ.5/89656/Β3/13.8.2007 απόφαση του Υπουργού Παιδείας
  - ✓ Το επίπεδο των προσόντων σε αντιστοιχία με εκείνα του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Δια Βίου Μάθησης και του Πλαισίου Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης.
  - ✓ Η ποσοστιαία αναλογία μεταξύ υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων στο πρόγραμμα σπουδών.
- Οι **Κανονισμοί Σπουδών των Σχολών και των Τμημάτων** προπτυχιακών σπουδών του Ιδρύματος (περιλαμβάνεται και ο Κανονισμός Σπουδών Δια Βίου Μάθησης). Στο πλαίσιο των Κανονισμών Σπουδών αυτών καθορίζονται ιδίως:
    - Οι προϋποθέσεις για την απονομή τίτλου σπουδών.
    - Η πρόβλεψη υποχρεωτικής παρακολούθησης συγκεκριμένων μαθημάτων.
    - Ο ανώτατος αριθμός πιστωτικών μονάδων που αντιστοιχούν στα μαθήματα στα οποία μπορεί να εγγραφεί κάθε φοιτητής ανά εξάμηνο.
    - Ο χαρακτηρισμός των μαθημάτων και τα τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα.
    - Η δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων από άλλες σχολές ή ιδρύματα.
    - Οι κατευθύνσεις, η έκταση και το περιεχόμενο των προπτυχιακών μαθημάτων.
    - Η σειρά των μαθημάτων στα οποία μπορούν να εγγραφούν οι φοιτητές.
    - Οι διαδικασίες αξιολόγησης των μαθημάτων και των διδασκόντων από τους φοιτητές.
    - Οι τρόποι διασφάλισης του αδιάβλητου των εξετάσεων.
    - Η προθεσμία μέσα στην οποία χορηγείται ο τίτλος σπουδών και τα αρμόδια προς τούτο όργανα.
    - Το τελετουργικό αποφοίτησης και η διαδικασία ορκωμοσίας των αποφοίτων.
    - Ο τύπος των τίτλων σπουδών.
    - Η διαδικασία χορήγησης υποτροφιών ανταποδοτικών ή μη.
    - Οι όροι υπό τους οποίους ο φοιτητής θεωρείται ότι δεν δικαιούται τις πάσης φύσεως φοιτητικές παροχές καθώς και η διαδικασία με την οποία βεβαιώνεται η απώλεια του δικαιώματος αυτού.
    - Ζητήματα τεχνολογικής και οικονομικής υποστήριξης των προγραμμάτων σπουδών και ειδικής γραμματειακής κάλυψης των αναγκών τους.
    - Ο ειδικότερος τρόπος και η διαδικασία εξετάσεων και άλλων μεθόδων αξιολόγησης των φοιτητών.
    - Οι προϋποθέσεις συμμετοχής των φοιτητών στις εξεταστικές περιόδους, η διάρκεια των εξεταστικών περιόδων και οι όροι και η διαδικασία επανεξέτασης των φοιτητών.
    - Ο τρόπος εποπτείας της λειτουργίας των Τμημάτων από τις Σχολές στις οποίες ανήκουν τα Τμήματα.

- Η διαδικασία προφορικής εξέτασης φοιτητών με αποδεδειγμένη, πριν από την εισαγωγή τους στο ίδρυμα, δυσλεξία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ : ΟΔΗΓΟΣ – ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Στο Κεφάλαιο Γ διατυπώνονται:

- **Ο Οδηγός των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών** του Ιδρύματος. Στο πλαίσιο του Οδηγού αυτού καθορίζονται ιδίως :
  - Τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών που παρέχει το Ίδρυμα.
  - Η οργάνωση των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών.
  - Οι ειδικότεροι τύποι τίτλων σπουδών ανά πρόγραμμα σπουδών.
  - Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία της κατ' έτος αναθεώρησης επιμέρους πτυχών του περιεχομένου κάθε προγράμματος σπουδών.
  - Ανά πρόγραμμα σπουδών ορίζονται :
    - ✓ Οι τίτλοι των υποχρεωτικών, των κατ' επιλογή υποχρεωτικών και των προαιρετικών μαθημάτων, το περιεχόμενό τους και οι εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, στις οποίες περιλαμβάνεται το κάθε μορφής επιτελούμενο εκπαιδευτικό έργο.
    - ✓ Η χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση των μαθημάτων.
    - ✓ Τα προσόντα και οι ειδικότητες του εκπαιδευτικού προσωπικού που απαιτούνται για την εφαρμογή και την επίτευξη των μαθησιακών στόχων του προγράμματος.
    - ✓ Τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που αποκτώνται από το σύνολο του προγράμματος σπουδών καθώς και από κάθε επιμέρους μάθημα ή εκπαιδευτική δραστηριότητα ή πρακτική άσκηση που περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα.
    - ✓ Οι πιστωτικές μονάδες σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Φ.5/89656/Β3/13.8.2007 απόφαση του Υπουργού Παιδείας
    - ✓ Το επίπεδο των προσόντων σε αντιστοιχία με εκείνα του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Δια Βίου Μάθησης και του Πλαισίου Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης.
    - ✓ Η ποσοστιαία αναλογία μεταξύ υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων στο πρόγραμμα σπουδών.
- **Οι Κανονισμοί των μεταπτυχιακών σπουδών** του Ιδρύματος. Στο πλαίσιο των Κανονισμών Σπουδών αυτών καθορίζονται ιδίως:
  - Η διαδικασία ορισμού του Διευθυντή κάθε μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών.
  - Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την επιλογή και ένταξη φοιτητών για την παρακολούθηση μεταπτυχιακών προγραμμάτων.
  - Οι προϋποθέσεις για την απονομή τίτλου σπουδών.
  - Η πρόβλεψη υποχρεωτικής παρακολούθησης συγκεκριμένων μαθημάτων.

- Ο ανώτατος αριθμός πιστωτικών μονάδων που αντιστοιχούν στα μαθήματα στα οποία μπορεί να εγγραφεί κάθε φοιτητής ανά εξάμηνο.
  - Ο χαρακτηρισμός των μαθημάτων και τα τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα.
  - Η δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων από άλλες σχολές ή ιδρύματα.
  - Οι κατευθύνσεις, η έκταση και το περιεχόμενο των μεταπτυχιακών μαθημάτων.
  - Η σειρά των μαθημάτων στα οποία μπορούν να εγγραφούν οι φοιτητές.
  - Οι διαδικασίες αξιολόγησης των μαθημάτων και των διδασκόντων από τους φοιτητές.
  - Οι τρόποι διασφάλισης του αδιάβλητου των εξετάσεων.
  - Η προθεσμία μέσα στην οποία χορηγείται ο τίτλος σπουδών και τα αρμόδια προς τούτο όργανα.
  - Το τελετουργικό αποφοίτησης και η διαδικασία ορκωμοσίας των αποφοίτων.
  - Ο τύπος των τίτλων σπουδών.
  - Η διαδικασία χορήγησης υποτροφιών ανταποδοτικών ή μη.
  - Οι όροι υπό τους οποίους ο φοιτητής θεωρείται ότι δεν δικαιούται τις πάσης φύσεως φοιτητικές παροχές καθώς και η διαδικασία με την οποία βεβαιώνεται η απώλεια του δικαιώματος αυτού.
  - Ζητήματα τεχνολογικής και οικονομικής υποστήριξης των προγραμμάτων σπουδών και ειδικής γραμματειακής κάλυψης των αναγκών τους.
  - Ο ειδικότερος τρόπος και η διαδικασία εξετάσεων και άλλων μεθόδων αξιολόγησης των φοιτητών.
  - Οι προϋποθέσεις συμμετοχής των φοιτητών στις εξεταστικές περιόδους, η διάρκεια των εξεταστικών περιόδων και οι όροι και η διαδικασία επανεξέτασης των φοιτητών.
  - Ο τρόπος εποπτείας της λειτουργίας των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών από τις Σχολές.
  - Η διαδικασία προφορικής εξέτασης φοιτητών με αποδεδειγμένη, πριν από την εισαγωγή τους στο ίδρυμα, δυσλεξία.
- **Ο Οδηγός των προγραμμάτων διδακτορικών σπουδών** του Ιδρύματος.
Στο πλαίσιο του Οδηγού αυτού καθορίζονται ιδίως :
    - Τα προγράμματα διδακτορικών σπουδών που παρέχει το Ίδρυμα.
    - Η οργάνωση των προγραμμάτων διδακτορικών σπουδών.
    - Οι ειδικότεροι τύποι τίτλων σπουδών ανά πρόγραμμα σπουδών.
    - Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία της κατ' έτος αναθεώρησης επιμέρους πτυχών του περιεχομένου κάθε προγράμματος σπουδών.
    - Ανά πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών ορίζονται :
      - ✓ Οι τίτλοι των υποχρεωτικών, των κατ' επιλογή υποχρεωτικών και των προαιρετικών μαθημάτων, το περιεχόμενό τους και οι εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, στις οποίες περιλαμβάνεται το κάθε μορφής επιτελούμενο εκπαιδευτικό έργο.
      - ✓ Η χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση των μαθημάτων.
      - ✓ Τα προσόντα και οι ειδικότητες του εκπαιδευτικού προσωπικού που απαιτούνται για την εφαρμογή και την επίτευξη των μαθησιακών στόχων του προγράμματος.

- Οι **Κανονισμοί των διδακτορικών σπουδών** του Ιδρύματος. Στο πλαίσιο των Κανονισμών Σπουδών αυτών καθορίζονται ιδίως:
  - Η διαδικασία ορισμού του Διευθυντή κάθε διδακτορικού προγράμματος σπουδών.
  - Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την επιλογή και ένταξη φοιτητών για την παρακολούθηση διδακτορικών προγραμμάτων.
  - Οι προϋποθέσεις για την απονομή τίτλου σπουδών.
  - Η πρόβλεψη υποχρεωτικής παρακολούθησης συγκεκριμένων μαθημάτων.
  - Ο χαρακτηρισμός των μαθημάτων και τα τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα.
  - Η δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων από άλλες σχολές ή ιδρύματα.
  - Οι κατευθύνσεις, η έκταση και το περιεχόμενο των μαθημάτων.
  - Οι διαδικασίες αξιολόγησης των μαθημάτων και των διδασκόντων από τους φοιτητές.
  - ΟΙ τρόποι διασφάλισης του αδιάβλητου των εξετάσεων.
  - Η προθεσμία μέσα στην οποία χορηγείται ο τίτλος σπουδών και τα αρμόδια προς τούτο όργανα.
  - Το τελετουργικό αποφοίτησης και η διαδικασία ορκωμοσίας των αποφοίτων.
  - Ο τύπος των τίτλων σπουδών.
  - Η διαδικασία χορήγησης υποτροφιών ανταποδοτικών ή μη.
  - Οι όροι υπό τους οποίους ο φοιτητής θεωρείται ότι δεν δικαιούται τις πάσης φύσεως φοιτητικές παροχές καθώς και η διαδικασία με την οποία βεβαιώνεται η απώλεια του δικαιώματος αυτού.
  - Ζητήματα τεχνολογικής και οικονομικής υποστήριξης των προγραμμάτων σπουδών και ειδικής γραμματειακής κάλυψης των αναγκών τους.
  - Ο ειδικότερος τρόπος και η διαδικασία εξετάσεων και άλλων μεθόδων αξιολόγησης των φοιτητών.
  - Οι προϋποθέσεις συμμετοχής των φοιτητών στις εξεταστικές περιόδους, η διάρκεια των εξεταστικών περιόδων και οι όροι και η διαδικασία επανεξέτασης των φοιτητών.
  - Ο τρόπος εποπτείας της λειτουργίας των διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών από τις Σχολές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ : ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
--

Στο Κεφάλαιο Δ διατυπώνονται :

- Ο τρόπος διεξαγωγής των εκλογικών διαδικασιών για την ανάδειξη των συλλογικών οργάνων του Ιδρύματος (ζητήματα που δεν έχουν ήδη περιληφθεί στον Οργανισμό του Ιδρύματος). Τα συλλογικά αυτά όργανα είναι :
  - Το Συμβούλιο του Ιδρύματος
  - Η Σύγκλητος

- Η Κοσμητεία Σχολής
  - Η Γενική Συνέλευση Σχολής
  - Η Συνέλευση Τμήματος Σχολής
  - Η Γενική Συνέλευση Τομέα Σχολής
  - Διάφορες Επιτροπές και Συμβούλια που προβλέπει ο Οργανισμός για την εύρυθμη λειτουργία του Ιδρύματος.
-
- Κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή της συγκρότησης της Συγκλήτου του Ιδρύματος (άρθρο 8 παρ. 19) που δεν έχει περιληφθεί στον Οργανισμό.
  - Κάθε θέμα σχετικό με τα όργανα της Σχολής του ΑΕΙ (άρθρο 9 παρ. 11) που δεν έχει περιληφθεί στον Οργανισμό.
  - Η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν τη συγκρότηση των Επιτροπών κατάρτισης των προγραμμάτων προπτυχιακών σπουδών (άρθρο 32 παρ. 2).
  - Η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν τη συγκρότηση των Επιτροπών κατάρτισης των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών (άρθρο 38 παρ. 3).
  - Κάθε θέμα λειτουργίας των οργάνων, μονομελών και συλλογικών, του ιδρύματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε : ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΟΥ / ΕΘΙΜΟΤΥΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Στο Κεφάλαιο Ε διατυπώνονται :

- Οι κανόνες τελετουργικού ή εθιμοτυπικού χαρακτήρα και δημοσίων σχέσεων (τελετές, εκδηλώσεις και λοιπά θέματα)..
- Η διαδικασία απονομής τιμητικών ακαδημαϊκών τίτλων (ομότιμοι καθηγητές, επίτιμοι διδάκτορες κλπ)..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ : ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Στο Κεφάλαιο ΣΤ διατυπώνονται :

- Ο τρόπος της λειτουργίας της υπηρεσίας υποστήριξης φοιτητών.
- Οι όροι και η διαδικασία χορήγησης των κοινωνικών παροχών στους φοιτητές, καθώς και οι κανόνες λειτουργίας των σχετικών υπηρεσιών του Ιδρύματος, όπως είναι οι υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, στέγασης και σίτισης.
- Η διαδικασία χορήγησης ανταποδοτικών υποτροφιών στους φοιτητές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ : ΚΑΝΟΝΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ, ΚΛΙΝΙΚΩΝ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ

Στο Κεφάλαιο Ζ διατυπώνονται οι κανόνες λειτουργίας της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης του Ιδρύματος, καθώς και των κλινικών, εργαστηρίων και μουσείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η : ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Με το Κεφάλαιο Η του Εσωτερικού Κανονισμού ρυθμίζονται όλα τα υπόλοιπα ζητήματα που η νέα νομοθεσία ορίζει ως αντικείμενο του Εσωτερικού Κανονισμού. Τα ζητήματα αυτά είναι:

- Τα ειδικότερα θέματα λειτουργίας όλων των υπηρεσιών του Ιδρύματος.
- Τα ειδικότερα θέματα φύλαξης του ιδρύματος και της περιουσίας του.
- Τα θέματα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία της Μονάδας Διασφάλισης της Ποιότητας καθώς και οι ειδικότερες αρμοδιότητές της.
- Η διαδικασία για την χορήγηση πρόσθετων παροχών από ίδιους πόρους του Ιδρύματος σε καθηγητές που διακρίνονται για τις ερευνητικές και εκπαιδευτικές τους επιδόσεις, για την χορήγηση υποτροφιών για διδακτορικούς φοιτητές που εκπονούν τη διδακτορική τους διατριβή υπό την εποπτεία καθηγητή, για νεοδιοριζόμενους καθηγητές ή για την προσέλκυση καθηγητών από ΑΕΙ της αλλοδαπής, για έξοδα συμμετοχής σε συνέδρια και προμήθειες εργαστηρίου. Η σχετική πρόβλεψη των ανωτέρω παροχών και τα σχετικά κριτήρια ορίζονται στον Οργανισμό (άρθρο 22 του Ν. 4009 / 2011).
- Η ρύθμιση των θεμάτων συγκρότησης των Επιτροπών για την κατάρτιση των προγραμμάτων προπτυχιακών σπουδών.
- Η ρύθμιση των θεμάτων της εκ περιτροπής ανάθεσης καθηκόντων συμβούλου σπουδών σε καθηγητές.
- Η ρύθμιση των θεμάτων συγκρότησης των Επιτροπών για την κατάρτιση των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών.

3.3 Δυνατότητα θέσπισης Εσωτερικού Κανονισμού κατά τμήματα

Από την ανάλυση του περιεχομένου των επιμέρους κεφαλαίων του Εσωτερικού Κανονισμού προκύπτει η εκτίμηση ότι ο Εσωτερικός Κανονισμός ενός ΑΕΙ, το περιεχόμενο του οποίου βασίζεται στη νέα νομοθεσία, είναι δυνατόν να καταρτισθεί και να εγκριθεί κατά τμήματα : (α) Οδηγός και Κανονισμός Προπτυχιακών Σπουδών (β) Οδηγός και Κανονισμός Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών και (γ) Υπόλοιπα Κεφάλαια του Εσωτερικού Κανονισμού. Το ζήτημα είναι εάν η νέα νομοθεσία επιτρέπει την έκδοση / έκδοση του Εσωτερικού Κανονισμού κατά τμήματα.

Η απόφαση για την τμηματική έκδοση του Εσωτερικού Κανονισμού κατά τα ανωτέρω ανήκει προφανώς στη διοίκηση του κάθε Ιδρύματος.

4. Στρατηγική / Μεθοδολογία διαμόρφωσης των Οργανισμών και των Εσωτερικών Κανονισμών των ΑΕΙ

4.1 Οργανισμός : Περιεχόμενο που προσιδιάζει να αντιμετωπισθεί με ενιαίο και συνολικό τρόπο για όλα τα ΑΕΙ.

Εχουν εντοπισθεί σημεία του Οργανισμού τα οποία θα ήταν δυνατόν να διατυπωθούν ή να αποφασισθούν με ενιαίο πρότυπο τρόπο για όλα τα ΑΕΙ. Η ενιαία αυτή διατύπωση ή απόφαση θα βοηθούσε στην επιτάχυνση της κατάρτισης των Οργανισμών όλων των ΑΕΙ και θα μείωνε το κόστος κατάρτισης. Η παραγωγή ενός τέτοιου πρότυπου κειμένου με τα σημεία αυτά του Οργανισμού δεν θα δεσμεύει βέβαια το κάθε ΑΕΙ στην κατάρτιση του Οργανισμού του. Τα σημεία αυτά του Οργανισμού συνοψίζονται ως εξής:

- Στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: (α) Η απόφαση αναφοράς ή μη αναφοράς των Τομέων των Τμημάτων των Ιδρυμάτων στους Οργανισμούς., (β) Η διαδικασία ίδρυσης, μετονομασίας, συγχώνευσης ή κατάργησης εργαστηρίων, κλινικών και μουσείων των Ιδρυμάτων και διαδικασία καθορισμού των εσωτερικών τους κανονισμών, (γ) Η απόφαση αναφοράς ή μη αναφοράς των συγκεκριμένων εργαστηρίων, κλινικών και μουσείων των Ιδρυμάτων στους Οργανισμούς.
- Στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ : (α) Τα θέματα συμπλήρωσης της αναφερόμενης στον Ν. 4009 / 2011 βασικής εκλογικής διαδικασίας των μελών των οργάνων διοίκησης, (β) Οι τυχόν επιπρόσθετες, των αναφερομένων στο νόμο, αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης, (γ) Ο προσδιορισμός ενιαίου πυρήνα λοιπών συλλογικών οργάνων και επιτροπών για όλα τα ΑΕΙ (Στον πυρήνα αυτό κάθε ίδρυμα θα μπορούσε να προσθέσει και άλλα συλλογικά όργανα σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητές του), (δ) Οι κανόνες λειτουργίες των συλλογικών οργάνων διοίκησης (Συμβούλιο, Σύγκλητος, Κοσμητεία, Γενική Συνέλευση Σχολής, Συνέλευση Τμήματος, Γενική Συνέλευση Τομέα Τμήματος), (ε) Οι αρμοδιότητες και κανόνες λειτουργίες των λοιπών συλλογικών οργάνων και επιτροπών των Ιδρυμάτων (τουλάχιστον όσων προσδιορίζονται από τη νέα νομοθεσία ή θα ανήκουν σε ενιαίο πυρήνα για όλα τα ιδρύματα.
- Στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ : Εκτιμάται ότι το σύνολο σχεδόν του περιεχομένου του Κεφαλαίου Δ θα μπορούσε να συμφωνηθεί να μελετηθεί και να διατυπωθεί σε προσχέδιο που θα ήταν χρήσιμο για την οριστική διατύπωση στη συνέχεια του Οργανισμού κάθε ΑΕΙ ξεχωριστά.
- Στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε : Εκτιμάται ότι το σύνολο σχεδόν του περιεχομένου του Κεφαλαίου Ε θα μπορούσε να συμφωνηθεί να μελετηθεί και να διατυπωθεί σε προσχέδιο που θα ήταν χρήσιμο για την οριστική διατύπωση στη συνέχεια του Οργανισμού κάθε ΑΕΙ ξεχωριστά.
- Στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ : Εκτιμάται ότι το σύνολο σχεδόν του περιεχομένου του Κεφαλαίου ΣΤ θα μπορούσε να συμφωνηθεί να μελετηθεί και να διατυπωθεί σε προσχέδιο που θα ήταν χρήσιμο για την οριστική διατύπωση στη συνέχεια του Οργανισμού κάθε ΑΕΙ ξεχωριστά.
- Στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ : Δεδομένου ότι μεταξύ των ιδρυμάτων υπάρχουν πολλές κοινές λειτουργίες που πρέπει να περιληφθούν στις διοικητικές τους υπηρεσίες, θα άξιζε ενδεχομένως η προσπάθεια σχεδιασμού τριών (3) προτύπων οργανωτικών δομών και αντιστοίχων περιγραφών

αρμοδιοτήτων για ιδρύματα διαφόρων μεγεθών με βασικό κριτήριο τον αριθμό των φοιτητών. Τα σχέδια αυτά θα ήταν χρήσιμα για την οριστική διατύπωση στη συνέχεια του Κεφαλαίου Ζ του Οργανισμού κάθε ΑΕΙ ξεχωριστά.

- Στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η : Εκτιμάται ότι το περιεχόμενο του Κεφαλαίου Η θα μπορούσε να συμφωνηθεί να μελετηθεί και να διατυπωθεί σε προσχέδιο που θα ήταν χρήσιμο για την οριστική διατύπωση στη συνέχεια του Οργανισμού κάθε ΑΕΙ ξεχωριστά.
- Στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ : Εκτιμάται ότι τα ζητήματα που αφορούν τους **κανόνες δεοντολογίας** θα μπορούσε να συμφωνηθεί να μελετηθούν και να διατυπωθούν σε προσχέδιο που θα ήταν χρήσιμο για την οριστική διατύπωσή τους στη συνέχεια στον Οργανισμό κάθε ΑΕΙ ξεχωριστά.
- Στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι : Εκτιμάται ότι τα ζητήματα που αφορούν τις **συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού** θα μπορούσε να συμφωνηθεί να μελετηθούν και να διατυπωθούν σε προσχέδιο που θα ήταν χρήσιμο για την οριστική διατύπωσή τους στη συνέχεια στον Οργανισμό κάθε ΑΕΙ ξεχωριστά.

4.2 Εσωτερικός Κανονισμός : Περιεχόμενο που προσιδιάζει να αντιμετωπισθεί με ενιαίο και συνολικό τρόπο για όλα τα ΑΕΙ.

Δεν έχουν εντοπισθεί σημεία του Εσωτερικού Κανονισμού τα οποία θα ήταν δυνατόν να διατυπωθούν με ενιαίο πρότυπο τρόπο για όλα τα ΑΕΙ.

4.3 Στρατηγική / Μεθοδολογία για την ενιαία σύνταξη του περιεχομένου των Οργανισμών των ΑΕΙ που προσιδιάζει να αντιμετωπισθεί ενιαία και συνολικά για όλα τα ΑΕΙ.

Η σύνταξη ενός προσχεδίου των Κεφαλαίων του τυπικού Οργανισμού με όσα αντικείμενά τους προσιδιάζει να αντιμετωπισθούν με ενιαίο τρόπο από όλα τα ΑΕΙ της χώρας αποτελεί **στρατηγική επιλογή** των προτάσεων που διατυπώνονται στην παρούσα Έκθεση. Εκτιμάται ότι προηγηθείσα ανάλυση οδηγεί στην διαπίστωση ότι υπάρχουν πολλά και σημαντικά σημεία του περιεχομένου του Οργανισμού των ΑΕΙ που μπορούν και αξίζει να αντιμετωπισθούν με ενιαίο τρόπο από τα ΑΕΙ στο πλαίσιο ενός προσχεδίου Οργανισμού που θα διατυπώνει τα σημεία αυτά. Η παραγωγή ενός τέτοιου κειμένου με τα σημεία αυτά του Οργανισμού, δεν θα δεσμεύει βέβαια το κάθε ΑΕΙ στην κατάρτιση του Οργανισμού του, αλλά αποτελεί οδηγό για την τελική κατάρτιση του Οργανισμού σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του ιδρύματος. Τονίζεται ιδιαίτερα ότι το αναφερόμενο προσχέδιο Οργανισμού δεν αποτελεί σχέδιο προτύπου Οργανισμού αλλά απλώς περιλαμβάνει την διατύπωση ανά Κεφάλαιο του Οργανισμού όσων αντικειμένων του Οργανισμού εκτιμάται ότι μπορούν να διατυπωθούν με ενιαίο τρόπο για όλα τα Ιδρύματα.

4.3.1 Περιεχόμενο προσχεδίου Οργανισμού με τα σημεία ενιαίας αντιμετώπισης από τα ΑΕΙ

Στο προσχέδιο του Οργανισμού (κατά την έννοια που έχει προσδιορισθεί ανωτέρω) περιλαμβάνονται τα κάτωθι ζητήματα ανά Κεφάλαιο του Οργανισμού:

➤ **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β : Οργανωτική δομή του Ιδρύματος**

- Τεκμηριωμένη εισήγηση αναφοράς ή μη αναφοράς των Τομέων των Τμημάτων των Ιδρυμάτων στους Οργανισμούς.
- Τεκμηριωμένη εισήγηση αναφοράς ή μη αναφοράς των συγκεκριμένων εργαστηρίων, κλινικών και μουσείων των Ιδρυμάτων στους Οργανισμούς.
- Η διαδικασία ίδρυσης, μετονομασίας, συγχώνευσης ή κατάργησης εργαστηρίων, κλινικών και μουσείων των Ιδρυμάτων και διαδικασία καθορισμού των εσωτερικών τους κανονισμών

➤ **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ : Όργανα διοίκησης και λειτουργίας**

- Η διατύπωση της αναλυτικής εκλογικής διαδικασίας των μελών των οργάνων διοίκησης μετά από συμπλήρωση της αναφερόμενης στον Ν. 4009 / 2011 αντίστοιχης βασικής εκλογικής διαδικασίας.
- Οι τυχόν επιπρόσθετες των αναφερομένων στο νόμο αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης και η τελική διατύπωση των συνολικών αρμοδιοτήτων ανά όργανο.
- Ο προσδιορισμός ενός ενιαίου πυρήνα λοιπών συλλογικών οργάνων και επιτροπών για όλα τα ΑΕΙ (Στον πυρήνα αυτό και στον Οργανισμό του κάθε ίδρυμα θα μπορούσε να προσθέσει και άλλα συλλογικά όργανα σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητές του),
- Οι κανόνες λειτουργίες των συλλογικών οργάνων διοίκησης (Συμβούλιο, Σύγκλητος, Κοσμητεία, Γενική Συνέλευση Σχολής, Συνέλευση Τμήματος, Γενική Συνέλευση Τομέα Τμήματος),
- Οι αρμοδιότητες και κανόνες λειτουργίες των λοιπών συλλογικών οργάνων και επιτροπών των Ιδρυμάτων (όσων προσδιορίζονται από τη νέα νομοθεσία ή θα ανήκουν στον ανωτέρω ενιαίο πυρήνα για όλα τα ιδρύματα).

➤ **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ : Σπουδές που παρέχει το Ίδρυμα**

Εκτιμάται ότι θα μπορούσε να διατυπωθεί το σύνολο του περιεχομένου του Κεφαλαίου Δ έτσι ώστε ευκολότερα στη συνέχεια το κάθε ΑΕΙ να διατυπώσει το αντίστοιχο κεφάλαιο του Οργανισμού του. Έτσι στο κεφάλαιο αυτό του προσχεδίου Οργανισμού θα διατυπώνονται τα παρακάτω θέματα :

- Η διάρθρωση των σπουδών του Ιδρύματος σε πρώτο κύκλο σπουδών (προπτυχιακές σπουδές), δεύτερο κύκλο σπουδών (μεταπτυχιακές σπουδές) και τρίτο κύκλο σπουδών (διδακτορικές σπουδές).
- Οι όροι και προϋποθέσεις εφαρμογής μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στους επιμέρους κύκλους σπουδών.
- Οι τιμητικοί τίτλοι που απονέμονται από το Ίδρυμα.
- Η δυνατότητα, οι όροι και η διαδικασία κατάταξης πτυχιούχων ΑΕΙ και ανωτέρων σχολών διετούς και υπερδιετούς κύκλου σπουδών σε προγράμματα σπουδών (Τμήματα) του Ιδρύματος και, προκειμένου για την κατάταξη πτυχιούχων ΑΕΙ, η διαδικασία αναγνώρισης πιστωτικών μονάδων.
- Οι αρχές οργάνωσης προγραμμάτων σπουδών συνεργασίας μεταξύ ΑΕΙ περιλαμβανομένων των όρων, των προϋποθέσεων και της διαδικασίας συμμετοχής του Ιδρύματος στα προγράμματα αυτά καθώς και των οργάνων του Ιδρύματος που έχουν την αρμοδιότητα έγκρισης και εποπτείας των προγραμμάτων αυτών.
- Οι αρχές οργάνωσης προγραμμάτων σπουδών συνεργασίας με ΑΕΙ της αλλοδαπής περιλαμβανομένων των όρων, των προϋποθέσεων και της διαδικασίας συμμετοχής του Ιδρύματος στα προγράμματα αυτά καθώς και των οργάνων του Ιδρύματος που έχουν την αρμοδιότητα έγκρισης και εποπτείας των προγραμμάτων αυτών.
- Οι αρχές οργάνωσης προγραμμάτων σπουδών συνεργασίας με ΑΕΙ της αλλοδαπής περιλαμβανομένων των όρων, των προϋποθέσεων και της διαδικασίας συμμετοχής του Ιδρύματος στα προγράμματα αυτά καθώς και των οργάνων του Ιδρύματος που έχουν την αρμοδιότητα έγκρισης και εποπτείας των προγραμμάτων αυτών.
- Οι αρχές οργάνωσης προγραμμάτων σπουδών δεύτερου και τρίτου κύκλου σε συνεργασία με ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα της αλλοδαπής ή με αντίστοιχα ιδρύματα της ημεδαπής που υπάρχουν στο δημόσιο τομέα, περιλαμβανομένων των όρων, των προϋποθέσεων και της διαδικασίας συμμετοχής του Ιδρύματος στα προγράμματα αυτά καθώς και των οργάνων του Ιδρύματος που έχουν την αρμοδιότητα έγκρισης και εποπτείας των προγραμμάτων αυτών.
- Οι αρχές οργάνωσης προγραμμάτων σπουδών **σε ξένη γλώσσα** (προαιρετική για κάθε ίδρυμα). Η πρόβλεψη της οργάνωσης προγραμμάτων διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς φοιτητές ή ξένης γλώσσας για Έλληνες φοιτητές και η ρύθμιση των σχετικών θεμάτων (όπως οι υπηρεσίες που παρέχουν τα προγράμματα αυτά ο τρόπος λειτουργίας τους, και τα καθήκοντα και οι κάθε είδους υποχρεώσεις των φοιτητών).
- Οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις για την ίδρυση, τη λειτουργία και την πλήρωση των «επώνυμων εδρών».
- Οι ειδικότερες βασικές αρχές οργάνωσης και λειτουργίας των προγραμμάτων **προπτυχιακών σπουδών**, ο τρόπος αξιολόγησης του διδακτικού έργου των καθηγητών από τους φοιτητές, οι μέθοδοι αξιολόγησης της προόδου των φοιτητών, οι απαραίτητες πιστωτικές μονάδες για την απονομή τίτλου σπουδών, η αλληλεξάρτηση των

μαθημάτων, ο τρόπος αναπλήρωσής τους και η δυνατότητα οργάνωσης και λειτουργίας θερινών εξαμήνων για ταχύρρυθμη διδασκαλία ύλης εξαμήνου. Στο πλαίσιο των βασικών αρχών οργάνωσης και λειτουργίας ορίζονται και τα εξής :

- Οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία για την μερική φοίτηση φοιτητών που εργάζονται τουλάχιστον 20 ώρες την εβδομάδα.
  - Οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία διευκόλυνσης της φοίτησης των φοιτητών με αναπηρία.
  - Η διαδικασία διαπίστωσης της διακοπής της φοίτησης, τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση, ο μέγιστος χρόνος της διακοπής και η δυνατότητα της κατ' εξαίρεση υπέρβασης του χρόνου αυτού.
  - Ο αριθμός των εβδομάδων για τη διενέργεια των εξετάσεων.
  - Ο καθορισμός του μέγιστου αριθμού επαναλήψεων της εξέτασης φοιτητή σε ένα μάθημα και ο καθορισμός των όρων και των προϋποθέσεων συνέχισης της φοίτησης φοιτητή που απέτυχε σε ένα μάθημα μετά την αρνητική ολοκλήρωση της σχετικής θεσμοθετημένης διαδικασίας.
  - Οι ξένες γλώσσες που απαιτούνται για την απονομή του τίτλου σπουδών πρώτου κύκλου, ο αριθμός των μαθημάτων, το επίπεδο εκμάθησής τους, και ο τρόπος απόδειξης της γνώσης της ξένης γλώσσας ή των ξένων γλωσσών.
  - Η (προαιρετική) πρόβλεψη της δυνατότητας προσωρινής μετακίνησης ενός φοιτητή από ένα ΑΕΙ σε άλλο της ημεδαπής, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το ένα ακαδημαϊκό έτος, η διαδικασία αναγνώρισης πιστωτικών μονάδων και η ρύθμιση των λοιπών σχετικών θεμάτων.
  - Η ρύθμιση των όρων και των προϋποθέσεων αναγνώρισης πιστωτικών μονάδων από το ΑΕΙ υποδοχής καθώς και η διατήρηση όσων φοιτητικών παροχών μπορούν να μεταφερθούν σε ίδρυμα υποδοχής της αλλοδαπής.
- Η (προαιρετική για κάθε ίδρυμα) οργάνωση προγραμμάτων σύντομου κύκλου σπουδών (προϋποθέσεις, όροι και διαδικασία εισαγωγής υποψηφίων).
  - Οι ειδικότερες βασικές αρχές οργάνωσης και λειτουργίας των προγραμμάτων **μεταπτυχιακών σπουδών**, ο τρόπος αξιολόγησης του διδακτικού έργου των καθηγητών από τους φοιτητές, οι μέθοδοι αξιολόγησης της προόδου των φοιτητών, οι απαραίτητες πιστωτικές μονάδες για την απονομή τίτλου σπουδών, η αλληλεξάρτηση των μαθημάτων, ο τρόπος αναπλήρωσής τους και η δυνατότητα οργάνωσης και λειτουργίας θερινών εξαμήνων για ταχύρρυθμη διδασκαλία ύλης εξαμήνου. Στο πλαίσιο των βασικών αρχών οργάνωσης και λειτουργίας ορίζονται και ζητήματα ανάλογα με όσα ρυθμίζονται για τα προγράμματα των προπτυχιακών σπουδών, καθώς και τα εξής :

- Στα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών ενός ιδρύματος μπορούν να περιλαμβάνονται, με την αναγνώριση των αντίστοιχων πιστωτικών μονάδων, και μαθήματα που παρέχονται από προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών άλλων ιδρυμάτων (Μεταξύ των δύο ιδρυμάτων καταρτίζεται ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας).
- Οι ειδικότερες βασικές αρχές οργάνωσης και λειτουργίας των προγραμμάτων **διδασκαλικών σπουδών** του Ιδρύματος (πιστωτικές μονάδες, διδακτορική διατριβή, έτη για την απονομή διδακτορικού διπλώματος κλπ). Στο πλαίσιο των βασικών αρχών οργάνωσης και λειτουργίας ορίζονται και τα εξής :
  - Τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδασκόντων.
  - Θέματα που σχετίζονται με την αξιολόγηση της διατριβής (όπως η διαδικασία της δημόσιας υποστήριξης ή οι τυχόν προαπαιτούμενες δημοσιεύσεις).
- Οι ειδικότερες βασικές αρχές οργάνωσης και λειτουργίας των προγραμμάτων σπουδών **Δια Βίου Μάθησης**. Στο πλαίσιο των βασικών αρχών οργάνωσης και λειτουργίας ορίζονται και τα εξής :
  - Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την έγκριση των προγραμμάτων σπουδών Δια Βίου Μάθησης οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας τους, τα όργανα διοίκησής τους, οι όροι και η διαδικασία ορισμού τους, καθώς και ο τρόπος εισαγωγής των σπουδαστών σε αυτά.

➤ **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε : Προσωπικό του Ιδρύματος**

Εκτιμάται ότι θα μπορούσε να διατυπωθεί το σύνολο του περιεχομένου του Κεφαλαίου Ε έτσι ώστε ευκολότερα στη συνέχεια το κάθε ΑΕΙ να διατυπώσει το αντίστοιχο κεφάλαιο του Οργανισμού του. Έτσι στο κεφάλαιο αυτό του προσχεδίου Οργανισμού θα διατυπώνονται τα παρακάτω θέματα :

- Οι διατάξεις που αφορούν ιδίως το έργο, τις θέσεις, τη διάκριση σε κατηγορίες, τα προσόντα εκλογής, την εκλογή, την εξέλιξη, τον διορισμό, την αξιολόγηση, τα ασυμβίβαστα την παράλληλη απασχόληση και τις άδειες των Καθηγητών του Ιδρύματος. Στο πλαίσιο των διατάξεων αυτών ορίζονται και τα εξής:
  - Τα ειδικά προσόντα και οι προϋποθέσεις επιλογής και εξέλιξης των καθηγητών του Ιδρύματος.
  - Η διαδικασία προκήρυξης θέσεων, επιλογής και διορισμού των καθηγητών του Ιδρύματος.
  - Τα κωλύματα συμμετοχής καθηγητών σε συλλογικά όργανα και σε ερευνητικά ή άλλα προγράμματα.

- Οι όροι, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος επιβράβευσης των καθηγητών για την ενίσχυση του ερευνητικού, εκπαιδευτικού και εν γένει επιστημονικού τους έργου.
  - Η πρόβλεψη καταβολής πρόσθετων παροχών, από ίδιους πόρους των ιδρύματος, σε καθηγητές που διακρίνονται για τις ερευνητικές ή εκπαιδευτικές τους επιδόσεις ή σε νεοδιοριζόμενους καθηγητές ή για την προσέλκυση καθηγητών από ΑΕΙ της αλλοδαπής, καθώς και τα σχετικά κριτήρια.
  - Τα κριτήρια απονομής των τίτλων του Επίτιμου Διδάκτορα, του Ομότιμου και του Επίτιμου Καθηγητή.
- Οι διατάξεις που αφορούν γενικά θέματα του λοιπού προσωπικού του Ιδρύματος (προσωπικό ειδικών κατηγοριών διδακτικού και εργαστηριακού προσωπικού και διοικητικό προσωπικό). Στο πλαίσιο των διατάξεων αυτών ορίζονται και τα εξής:
    - Τα καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΠ) και του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ) του Ιδρύματος.
  - Τα θέματα επιμόρφωσης και μετεκπαίδευσης του πάσης φύσεως προσωπικού του Ιδρύματος.
  - Η σύσταση και κατάργηση θέσεων εκπαιδευτικού προσωπικού.

➤ **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ : Η φοίτηση στο Ίδρυμα**

Εκτιμάται ότι θα μπορούσε να διατυπωθεί το σύνολο του περιεχομένου του Κεφαλαίου ΣΤ έτσι ώστε ευκολότερα στη συνέχεια το κάθε ΑΕΙ να διατυπώσει το αντίστοιχο κεφάλαιο του Οργανισμού του. Έτσι στο κεφάλαιο αυτό του προσχεδίου Οργανισμού θα διατυπώνονται τα παρακάτω θέματα :

- Τα καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις των φοιτητών του Ιδρύματος.
- Οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη συνέχιση της φοίτησης μετά το πέρας του κανονικού χρόνου φοίτησης.
- Οι κοινωνικές παροχές προς τους φοιτητές.
- Οι ειδικότεροι όροι χορήγησης σε φοιτητές βραβείων και υποτροφιών με κριτήριο την επίδοσή τους στις σπουδές και την ατομική ή την οικογενειακή τους κατάσταση.
- Η έκταση και οι προϋποθέσεις χορήγησης ανταποδοτικών υποτροφιών σε φοιτητές.

➤ **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ : Διάρθρωση και στελέχωση διοικητικών υπηρεσιών**

Δεδομένου ότι μεταξύ των ιδρυμάτων υπάρχουν πολλές κοινές λειτουργίες που πρέπει να περιληφθούν στις διοικητικές τους υπηρεσίες, στο Κεφάλαιο αυτό του προσχεδίου Οργανισμού θα

διατυπωθούν τρία (3) σχέδια προτύπων οργανωτικών δομών και αντιστοιχών περιγραφών αρμοδιοτήτων των διοικητικών υπηρεσιών για ιδρύματα διαφόρων μεγεθών με βασικό κριτήριο τον αριθμό των φοιτητών. Τα σχέδια αυτά θα ήταν χρήσιμα για την οριστική διατύπωση στη συνέχεια του Κεφαλαίου Ζ του Οργανισμού κάθε ΑΕΙ ξεχωριστά. Στο πλαίσιο των σχεδίων αυτών προτύπων οργανωτικών δομών και αντιστοιχών περιγραφών αρμοδιοτήτων θα πρέπει να προσδιορίζονται και τα εξής:

- Η μονάδα των διοικητικών υπηρεσιών που θα είναι αρμόδια για την διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Συμβουλίου του Ιδρύματος.
- Τα ειδικά προσόντα, ο τρόπος και η διαδικασία επιλογής του Γραμματέα του Ιδρύματος καθώς και οι αρμοδιότητές του.
- Η σύσταση τεχνικού συμβουλίου και τεχνικής υπηρεσίας και τα θέματα που αφορούν τη διοίκηση, τη διάρθρωση και τη λειτουργία τους.
- Η σύσταση οικονομικού συμβουλίου και νομικής υπηρεσίας.
- Η περαιτέρω διοικητική ανάπτυξη της κεντρικής βιβλιοθήκης του Ιδρύματος σε παραρτήματα σε επίπεδο σχολής.

➤ **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η : Πειθαρχικές διατάξεις**

Εκτιμάται ότι θα μπορούσε να διατυπωθεί το σύνολο του περιεχομένου του Κεφαλαίου Η έτσι ώστε ευκολότερα στη συνέχεια το κάθε ΑΕΙ να διατυπώσει το αντίστοιχο κεφάλαιο του Οργανισμού του. Έτσι στο κεφάλαιο αυτό του προσχεδίου Οργανισμού θα διατυπώνονται :

- Τα πειθαρχικά παραπτώματα, τις ποινές καθώς και τα όργανα που είναι αρμόδια για τον έλεγχο της τήρησης των θεσπισμένων κανόνων από τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, **πλην των καθηγητών και του διοικητικού προσωπικού**, οι αρμοδιότητές τους και η σχετική διαδικασία.

➤ **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ : Δεοντολογία, διαφάνεια και ποιότητα**

- Οι κανόνες δεοντολογίας όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας του Ιδρύματος.

➤ **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι : Οικονομικά και λοιπά θέματα**

- Η διαδικασία κατάρτισης, καθώς και οι προϋποθέσεις και η διαδικασία πρότασης αναθεώρησης των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού που προβλέπονται στο άρθρο 62 του Ν. 4009 / 2011.
- Η διαδικασία κατάρτισης και έγκρισης του ετήσιου απολογισμού της εκτέλεσης των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού.

4.3.2 Φορέας παρακολούθησης και διαχείρισης της υλοποίησης

Η παρακολούθηση και διαχείριση της υλοποίησης του προσχεδίου Οργανισμού, το περιεχόμενο του οποίου έχει διατυπωθεί προηγουμένα, μπορεί να γίνει μέσω μιας ολιγομελούς (πχ πενταμελούς) Ειδικής **Επιτροπής Παρακολούθησης** η οποία θα συγκροτηθεί με συμφωνία της συνόδου των Πρυτάνεων των ΑΕΙ. Η ανωτέρω Επιτροπή Παρακολούθησης θα συγκροτήσει **Ομάδα Εργασίας** από μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση του έργου. Επίσης, είναι δυνατόν να συγκροτήσει Υποομάδες που θα επιληφθούν συγκεκριμένων τμημάτων του προσχεδίου Οργανισμού (π.χ. συγκεκριμένα κεφάλαια). Η Ομάδα Εργασίας θα αναλάβει την σύνταξη / εισήγηση του προσχεδίου Οργανισμού.

Αν κριθεί απαραίτητο από την Ομάδα Εργασίας και την Επιτροπή Παρακολούθησης είναι δυνατόν να ζητηθεί η υποστήριξη **εξωτερικών Συμβούλων** στους οποίους θα ανατεθεί το έργο της διατύπωσης προτάσεων για το περιεχόμενο του προσχεδίου Οργανισμού. Σε αυτή την περίπτωση η Επιτροπή Παρακολούθησης σε συνεννόηση με την Ομάδα Εργασίας θα προϋπολογίσει το κόστος των υπηρεσιών του εξωτερικού Συμβούλου και θα ζητήσει από τα ΑΕΙ την συνδρομή τους για την κάλυψη του κόστους.

4.3.3 Διαδικασία – χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Η όλη διαδικασία και το εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα σύνταξης του προσχεδίου Οργανισμού δίδεται στον παρακάτω πίνακα:

ΦΑΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ		Αναγκαίος χρόνος σε μήνες
1	Συγκρότηση Επιτροπής Παρακολούθησης και Ομάδας Έργου Σύνταξης προσχεδίου Οργανισμού	0,5
2	Εξεύρεση εξωτερικών Συμβούλων σε εξειδικευμένα θέματα, εξασφάλιση χρηματοδότησης από ΑΕΙ, υπογραφή σύμβασης με τον ΕΛΚΕ που θα επιλεγεί (ενέργεια με ευθύνη της Επιτροπής Παρακολούθησης).	2,0
3	Εκπόνηση από την Ομάδα Εργασίας σε συνεργασία με τους εξωτερικούς Συμβούλους ολοκληρωμένης πρότασης για το προσχέδιο Οργανισμού και υποβολή του στην Επιτροπή παρακολούθησης (ενέργεια με ευθύνη της Ομάδας Εργασίας).	4,0

4	Παραλαβή του προσχεδίου Οργανισμού και αποστολή του σε όλα τα ΑΕΙ (ενέργεια με ευθύνη της Επιτροπής Παρακολούθησης).	0,5
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ (μήνες)		7,0

4.3.4 Εκτιμώμενο Κόστος υλοποίησης

Το κόστος υλοποίησης του προσχεδίου Οργανισμού περιλαμβάνει βασικά την δαπάνη για την αμοιβή εξωτερικών Συμβούλων οι οποίοι θα αναλάβουν την υποστήριξη της Ομάδας Έργου στην σύνταξη του προσχεδίου. Το κόστος αυτό εκτιμάται ως εξής:

- Απασχόληση 4 μηνών X 4 άτομα X 4.000 ευρώ ανά άτομο = 64.000 ευρώ (συν ΦΠΑ).

Για την κάλυψη του παραπάνω κόστους θα πρέπει να συνδράμουν όλα τα ΑΕΙ

4.4 Στρατηγική / Μεθοδολογία για την κατάρτιση του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού κάθε ΑΕΙ με την προϋπόθεση ότι έχει συνταχθεί το προσχέδιο Οργανισμού της προηγούμενης παραγράφου 4.3.

Μετά την σύνταξη του προσχεδίου Οργανισμού που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο 4.3, κάθε ΑΕΙ μπορεί να προχωρήσει στην σύνταξη του δικού του Οργανισμού και Εσωτερικού Κανονισμού σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητές του.

Η σύνταξη του Οργανισμού κάθε ΑΕΙ είναι λογικό να προηγείται της σύνταξης του Εσωτερικού Κανονισμού του, ή να συνταχθεί παράλληλα με τον Οργανισμό, δεδομένου ότι ο Κανονισμός βασίζεται σε πολλά σημεία σε διατάξεις του Οργανισμού. Επειδή όμως :

- Η έκδοση του Οργανισμού ούτως ή άλλως θα καθυστερήσει (βλ. χρονοδιάγραμμα της παραγράφου 4.3, αλλά και λόγω των συνήθων καθυστερήσεων στην έκδοση προεδρικών διαταγμάτων).
- Η διαδικασία έγκρισης και αναθεώρησης του Εσωτερικού Κανονισμού εξαρτάται βασικά από τα όργανα διοίκησης του κάθε ιδρύματος.
- Ο Εσωτερικός Κανονισμός περιέχει διατάξεις αναγκαίες για την καθημερινή λειτουργία των ιδρυμάτων (Οδηγοί και Κανονισμοί Σπουδών κ.α.).

εναπόκειται στην διοίκηση του κάθε ιδρύματος η άμεση προώθηση της κατάρτισης του Εσωτερικού Κανονισμού (κατά τμήματα ή όχι –βλ. παράγραφο 3.3) και η στη συνέχεια επικαιροποίηση / αναθεώρησή του μετά την έγκριση του Οργανισμού.

Στην παράγραφο αυτή περιγράφονται τα στοιχεία της μεθοδολογίας κατάρτισης του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού **κάθε ΑΕΙ ξεχωριστά** με βάση τις εξής υποθέσεις :

- i. Έχει επιλεγεί η στρατηγική της σύνταξης του προσχεδίου Οργανισμού που αναφέρεται στην παράγραφο 4.3 προ της κατάρτισης του Οργανισμού κάθε ΑΕΙ.
- ii. Η κατάρτιση του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού (ή της αναθεώρησης του Εσωτερικού Κανονισμού εφόσον από το ΑΕΙ επιλεγεί η λύση της αρχικής κατάρτισης του Κανονισμού ανεξάρτητα από τη κατάρτιση του Οργανισμού του) θα γίνει πρακτικά παράλληλα.

4.4.1 Φορέας παρακολούθησης και διαχείρισης της υλοποίησης

Η παρακολούθηση και διαχείριση της κατάρτισης του Οργανισμού και του Εσωτερικού του ΑΕΙ μπορεί να γίνει από τον Πρύτανη του Ιδρύματος οποίος σύμφωνα με τη νέα νομοθεσία έχει την ευθύνη της κατάρτισής τους και της στη συνέχεια υποβολής τους προς έγκριση στο Συμβούλιο του Ιδρύματος. Στις σχετικές αρμοδιότητες παρακολούθησης / διαχείρισης περιλαμβάνονται :

- Η μέριμνα για τη συγκρότηση του Φορέα Υλοποίησης του έργου της κατάρτισης του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού και την ενδεχόμενη ανάθεση εργασιών Συμβούλου για την υποστήριξη της κατάρτισής σε εξειδικευμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο.
- Η παρακολούθηση της καλής εφαρμογής των υποχρεώσεων που θα αναλάβει ο ανωτέρω Σύμβουλος και η μέριμνα παραλαβής του έργου του.
- Η παρακολούθηση της προόδου της κατάρτισης του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού και η τελική παραλαβή τους από τον Φορέα Υλοποίησης.

4.4.2 Φορέας υλοποίησης

Η κατάρτιση του Οργανισμού και του Εσωτερικού και η εισήγησή τους προς τον Πρύτανη θα γίνει από **Ομάδα Εργασίας** από μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας του ΑΕΙ, η οποία θα συγκροτηθεί με ευθύνη του Πρύτανη του ιδρύματος. Η Ομάδα Εργασίας μπορεί να συγκροτήσει Υποομάδες ανά συγκεκριμένο τμήμα του Οργανισμού.

Η Ομάδα Εργασίας θα αναλάβει την σύνταξη / εισήγηση του σχεδίου Οργανισμού και σχεδίου Εσωτερικού Κανονισμού :

- Με την υποστήριξη των εσωτερικών οργάνων και των υπηρεσιών του Ιδρύματος (π.χ. με την υποστήριξη των προβλεπομένων από το νόμο Επιτροπών για την εισήγηση των προγραμμάτων προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών σπουδών).
- Με την **ενδεχόμενη** υποστήριξη **εξωτερικού ή εξωτερικών Συμβούλου/ων** στον οποίο θα ανατεθεί το έργο της διατύπωσης προτάσεων για τη σύνταξη του Οργανισμού και του Εσωτερικού

Κανονισμού. Η ενεργοποίηση μιας τέτοιας υποστήριξης αποτελεί απόφαση του κάθε ΑΕΙ. **Με την υπόθεση ότι έχει προηγηθεί η σύνταξη του προσχεδίου Οργανισμού που αναφέρεται στην παράγραφο 4.3,** το οποίο αποτελεί σημαντικό υποστηρικτικό κείμενο για την κατάρτιση των Οργανισμών, **εκτιμάται** ότι η υποστήριξη αυτή από εξωτερικό Σύμβουλο **δεν είναι απολύτως απαραίτητη.**

Έργο της Ομάδας Εργασίας, θα είναι :

- Η παροχή οδηγιών και η συνεργασία με τα αρμόδια εσωτερικά όργανα και υπηρεσίες του ΑΕΙ για την παραλαβή εισηγήσεών τους για ζητήματα που θα περιληφθούν στον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό, όπως επίσης και με τους εξωτερικούς συμβούλους.
- Η συμπλήρωση / τροποποίηση των εισηγήσεων των αρμόδιων εσωτερικών οργάνων και υπηρεσιών του Ιδρύματος, όπως επίσης και των παραδοτέων του Συμβούλου και η τελική σύνταξη του σχεδίου Οργανισμού και του σχεδίου Εσωτερικού Κανονισμού.
- Η εισήγηση του σχεδίου Οργανισμού και του σχεδίου Εσωτερικού Κανονισμού στον Πρύτανη.

4.4.3 Διαδικασία – χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Η όλη διαδικασία και το εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα κατάρτισης του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού δίδεται στον παρακάτω πίνακα:

ΦΑΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ		Αναγκαίος χρόνος σε μήνες
1	Συγκρότηση Ομάδας Έργου Κατάρτισης σχεδίου Οργανισμού και σχεδίου Εσωτερικού Κανονισμού ΑΕΙ	0,5
2	Παροχή σχετικών οδηγιών από την Ομάδα Εργασίας και διατύπωση από τα αρμόδια εσωτερικά όργανα και υπηρεσίες του ΑΕΙ εισηγήσεών τους για ζητήματα που θα περιληφθούν στον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό.	1,0
3	Παραλαβή από την Ομάδα Εργασίας των σχετικών εισηγήσεων 2 των εσωτερικών οργάνων και υπηρεσιών, κατάρτιση σχεδίου Οργανισμού και σχεδίου Εσωτερικού Κανονισμού και υποβολή τους στον Πρύτανη (ενέργεια με ευθύνη της Ομάδας Εργασίας).	3,0

4	Παραλαβή του σχεδίου Οργανισμού και του σχεδίου Εσωτερικού Κανονισμού και υποβολή τους από τον Πρύτανη προς έγκριση στα αρμόδια όργανα (Σύγκλητος, Συμβούλιο Ιδρύματος).	0,5
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ (μήνες)		5,0

4.5 Τελικά συμπεράσματα / εναλλακτικές στρατηγικές

Η στρατηγική επιλογή που διατυπώθηκε στις προηγούμενες παραγράφους της Έκθεσης είναι η κατάρτιση των Οργανισμών και Εσωτερικών Κανονισμών των ΑΕΙ μετά από τη σύνταξη ενός προσχεδίου των Κεφαλαίων του τυπικού Οργανισμού (προσχέδιο Οργανισμού) με όσα αντικείμενά τους προσιδιάζει να αντιμετωπισθούν με ενιαίο τρόπο από όλα τα ΑΕΙ της χώρας (**Στρατηγική Α**). Η στρατηγική αυτή βασίσθηκε στην εκτίμηση ότι η προηγηθείσα ανάλυση οδηγεί στην διαπίστωση ότι υπάρχουν πολλά και σημαντικά σημεία του περιεχομένου του Οργανισμού των ΑΕΙ που μπορούν και αξίζει να αντιμετωπισθούν με ενιαίο τρόπο από τα ΑΕΙ στο πλαίσιο ενός προσχεδίου Οργανισμού που θα διατυπώνει τα σημεία αυτά. Η παραγωγή ενός τέτοιου κειμένου με τα σημεία αυτά του Οργανισμού, δεν θα δεσμεύει βέβαια το κάθε ΑΕΙ στην κατάρτιση του Οργανισμού του, αλλά θα αποτελεί οδηγό για την τελική κατάρτιση του Οργανισμού σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του ιδρύματος.

Εναλλακτική της ανωτέρω Στρατηγικής Α θα ήταν η επιλογή της κατάρτισης του Οργανισμού (όπως και του εσωτερικού Κανονισμού) κάθε ΑΕΙ με χωριστή διαδικασία κάθε Ιδρύματος χωρίς προσπάθεια ενιαίας αντιμετώπισης των ζητημάτων που θα μπορούσαν να τύχουν μιας τέτοιας ενιαίας αντιμετώπισης (**Στρατηγική Β**).

Εκτιμάται ότι κατά την εφαρμογή της Στρατηγικής Β θα απαιτηθεί η υποστήριξη της αντίστοιχης Ομάδας Εργασίας που θα συστήσει ως Φορέα Υλοποίησης το Ίδρυμα από εξωτερικό Σύμβουλο, δεδομένου ότι στην περίπτωση αυτή δεν θα υπάρχει το προσχέδιο Οργανισμού της Στρατηγικής Β η ύπαρξη του οποίου διευκολύνει και επιταχύνει την κατάρτιση του Οργανισμού.

Στην περίπτωση της κατάρτισης του Οργανισμού και Εσωτερικού Κανονισμού με βάση τη Στρατηγική Β η όλη διαδικασία και το εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα κατάρτισης του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού δίδεται στον παρακάτω πίνακα:

ΦΑΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ	Αναγκαίος χρόνος σε μήνες
---	----------------------------------

1	Συγκρότηση Ομάδας Έργου Κατάρτισης σχεδίου Οργανισμού και σχεδίου Εσωτερικού Κανονισμού ΑΕΙ	0,5
2	Σύνταξη των προδιαγραφών και ετοιμασία τεύχους προκήρυξης για την ανάθεση εργασιών Συμβούλου για την υποστήριξη της Ομάδας Έργου στην κατάρτιση του σχεδίου Οργανισμού και του σχεδίου Εσωτερικού Κανονισμού (ενέργεια με ευθύνη του Πρύτανη).	1,0
3	Προκήρυξη ανάθεσης εργασιών Συμβούλου για την υποστήριξη της Ομάδας Έργου στην κατάρτιση του σχεδίου Οργανισμού και του σχεδίου Εσωτερικού Κανονισμού και διαδικασία επιλογής Συμβούλου μέχρι την υπογραφή της σχετικής σύμβασης (ενέργεια με ευθύνη του Πρύτανη).	3,0
4	Παροχή σχετικών οδηγιών από την Ομάδα Εργασίας και διατύπωση από τα αρμόδια εσωτερικά όργανα και υπηρεσίες του ΑΕΙ εισηγήσεών τους για ζητήματα που θα περιληφθούν στον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό και τους αφορούν	4,0 (παράλληλη εκτέλεση με τις ενέργειες 2 και 3)
5	Παραλαβή από τον Σύμβουλο των σχετικών εισηγήσεων 4 των εσωτερικών οργάνων και υπηρεσιών, και εκπόνηση από τον Σύμβουλο ολοκληρωμένων προτάσεων για το σχέδιο Οργανισμού και το σχέδιο Εσωτερικού Κανονισμού και υποβολή τους στην Ομάδα Εργασίας.	5,0
6	Εξέταση των προτάσεων του Συμβούλου και συμπλήρωση / τροποποίηση / ολοκλήρωση του σχεδίου Οργανισμού και του σχεδίου Εσωτερικού Κανονισμού και υποβολή του στον Πρύτανη (ενέργεια με ευθύνη της Ομάδας Εργασίας).	2,0
6	Παραλαβή του σχεδίου Οργανισμού και του σχεδίου Εσωτερικού Κανονισμού και υποβολή τους από τον Πρύτανη προς έγκριση στα αρμόδια όργανα (Σύγκλητος, Συμβούλιο Ιδρύματος).	0,5
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ (μήνες)		12,0

Στην περίπτωση της Στρατηγικής Β το κόστος υλοποίησης του σχεδίου Οργανισμού και του σχεδίου Εσωτερικού Κανονισμού περιλαμβάνει βασικά την δαπάνη για την αμοιβή του εξωτερικού Συμβούλου ο οποίος θα αναλάβει την υποστήριξη της Ομάδας Έργου στην σύνταξη των σχεδίων. Το κόστος αυτό, για ένα μέσου μεγέθους ΑΕΙ, εκτιμάται ως εξής:

- Απασχόληση 7 μηνών X 4 άτομα X 5.000 ευρώ ανά άτομο = 140.000 ευρώ (συν ΦΠΑ).

Για την σύγκριση των ανωτέρω Στρατηγικών Α και Β κατωτέρω παρατίθεται συνοπτικός πίνακας με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους.

Στρατηγική επιλογή	Πλεονεκτήματα	Μειονεκτήματα
A	(α) Αντιμετώπιση κοινών ζητημάτων των ΑΕΙ με ενιαίο τρόπο στους Οργανισμούς. (β) Μείωση του κόστους κατάρτισης του Οργανισμού ανά ΑΕΙ (ιδίως όταν δίδεται η δυνατότητα να μην χρησιμοποιηθούν εξωτερικοί Σύμβουλοι). (γ) Μείωση του συνολικού κόστους κατάρτισης των Οργανισμών.	(α) Καθυστέρηση στην άμεση έναρξη της διαδικασίας κατάρτισης του Οργανισμού κάθε ΑΕΙ.
B	(α) Δυνατότητα άμεσης έναρξης της διαδικασίας κατάρτισης του Οργανισμού κάθε ΑΕΙ.	(α) Δεν αντιμετωπίζονται με ενιαίο τρόπο κοινά ζητήματα των Οργανισμών. (β) Αυξημένο κόστος κατάρτισης του Οργανισμού ανά ΑΕΙ. (γ) Αυξημένο συνολικό κόστος κατάρτισης των Οργανισμών.